

A Fővárosi Ítéltábla a Kamarás, Simonka & Szabó Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Simonka Csaba ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Nehéz-Posony Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Nehéz-Posony Márton ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. február 15. napján kelt 27.P.20.397/2019/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7., 9. és 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

### I n d o k o l á s

A felperes az alperest a ... internetes sajtótermékben ...-én megjelent „...” címmel megjelent cikkben írtak miatt az alábbi helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni:

"Helyreigazítás:

A „...” című sajtóközleményünkben hamisan állítottuk, hogy „...” és budapesti szervezetének elnökségi tagja, felperes neve és a ... körökben mozgó ismerőse, ... nyer el összesen több mint 430 millió forintot ... projektek PR-kommunikációjára, ami azt jelenti, hogy nemcsak ... politikusok és hozzájuk köthető üzleti körök járnak jól a kormányzati közbeszerzésekkel, hanem az ... is jut ilyen pénz."

Hamisan hírszteltük, hogy ezekből a közbeszerzések közül az ... is jut bármilyen pénz. Azt a való ténny, hogy a felperes neve egy ... párt, az ... és a ..., abban a hamis színben tüntettük fel, hogy személye egyenlő lenne az ellenzékkal úgy, ahogy a cikkünkben azt feltüntettük. Ráadásul azzal, hogy felperest a szövegben - a valóságtól eltérően - a teljes ... állítottuk be és szándékosan összekapcsoltuk a közlemény azon valótlan tényállításával, „hogy nemcsak ... politikusok és hozzájuk köthető üzleti körök járnak jól a kormányzati közbeszerzésekkel, hanem az ... is jut ilyen pénz", azt a hamis látszatot keltettük, hogy felperes neve a cikkben megjelölt cégében meglévő vezető tisztségviselői jogviszonyából eredő kötelezettségeinek gyakorlása során, a közbeszerzés nyerteseként kötött vállalkozási szerződéseket az abban meghatározott céltól eltérően úgy

használja fel, hogy ezen - a közbeszerzés alapján megkötött szerződésekből a társaságnak járó - előnyt nem a cégnek, vagy a munkavállalóknak, hanem a komplett politikai ... juttatta. Ezzel szemben az igazság az, hogy a cikkben hivatkozott ...-t felperes neve vezeti. Azonban - az általunk közlendőtől eltérően - sem ez, sem az általa vezetett más társaság(ok) sem köthetők semmilyen párthoz, egyik politikai párt számára - sem közvetetten, sem közvetlenül - nem végeztek, és nem végeznek sem politikai, sem gazdasági tevékenységet és a társaság befolyt bevételeit sem adják semmilyen politikai pártnak sem.

Azzal, hogy a nevezett sajtóközleményben felperes társadalmi (köz)életben végzett tevékenységét folyamatosan összemossuk a civil - ha úgy tetszik - hivatásához kapcsolódó munkaviszonyból eredő kötelezettségeivel, azt a hamis látszatot keltjük, hogy az utóbbi előbbire épül. Ezzel szemben az igazság az, hogy a két tevékenység természetesen élesen elválik egymástól. Míg a ... folytatott közéleti (képviselői) tevékenysége során felperes neve a ... tartozik felelősséggel, addig a ... betöltött jogviszonyából következő kötelezettségei teljesítésekor nem az ... érdekeinek megfelelően, hanem a Ptk. és az Mt. és a társasági szerződés szabályai szerint kell eljárnia, kizárólag a cég érdekeit szem előtt tartva. A közleményben azzal, hogy e két jogviszonyt összemostuk azt a látszatot keltve, hogy a cégnek járó előny az ellenzékhez jut és ezt a nagy nyilvánosság előtt, felperesnek jelentős érdeksérelmet okozva híreszteljük, olyan állítást fogalmaztunk meg, mely nemcsak hogy valótlan, hanem ezen túlmutat.

A cikkben az volt a célunk, hogy abból a való tényből, miszerint „... emlékeztetett arra, hogy felperes neve korábban a korrupciós vádak miatt elítélt ... .. volt...”, felperes személyét a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint a korrupciót jelentő ... társítva, őt a közvélemény szemében abban a hamis színben tüntessük fel, hogy köze van a korrupcióhoz. Ezzel szemben az igazság az, hogy felperes nevének egyáltalán nem volt köze sem a sajtó által a nyilvánosság előtt ... úgyként aposztrofált ügyhöz, sem máshoz.

A sajtóközleményben valótlanul állítjuk, hogy „... a sajtótájékoztatóján arról beszélt, hogy ... és ... cégei 19 közbeszerzést nyertek el arra, hogy az ország különböző pontjain marketingeljék a .... A pályázatok értéke 20-30 millió forint körül alakult, ezek közül kettőt a ... .. és a ... .. közösen nyert meg, 11-et a ..., néha ... másik cégével a ...-vel közösen, néha egyedül, néha a ... szemben, néha egyedüli ajánlattevőként. Két-két másik pályázatot pedig két másik cég, egy bizonyos ... és egy ... nyert el. ... szerint ezek stróman cégek lehetnek, alvállalkozóként pedig ezeken a pályázatokon is ... cége fog dolgozni.” Ezzel szemben az igazság az, hogy a ... úr, illetve az általa vezetett cégcsoport cégei helyett semmilyen eljárásban jogellenesen soha nem járt el más személy, így a fenti, általunk megnevezett jogi személyek sem. Vagyis sem fenti, sem más ügyekben az a felperes neve által vezetett ... nem volt semmilyen más cég strómanja, sem más cég nem volt semmilyen közbeszerzési eljárásban a ... strómanja.

A cikkünkben elhallgatjuk a közvélemény elől azt a való tény, hogy az abban szereplő közbeszerzések közül azokban, amelyekben a ... úr által vezetett ... akár ajánlattevőként, akár alvállalkozóként, vagy konzorcium tagjaként indult, kivétel nélkül nyílt közbeszerzési eljárások voltak, amelyre bárki jelentkezhetett, aki megfelelt a nyilvánosan megjelent ajánlati felhívásnak.

A cikkünkben azzal a tényállítással, hogy „... és ... cégei 19 közbeszerzést nyertek el arra, hogy az ország különböző pontjain marketingeljék a ... ..” a közvélemény szemében azt a hamis látszatot akartuk kelteni, hogy a beszerzések csak az abban említett két személyhez köthető cégek számára voltak elérhetőek, ezáltal az eljárást csak is ők nyerhették meg. Ezzel szemben az igazság az, hogy

ezek az eljárások kivétel nélkül nyílt közbeszerzési eljárások voltak, amelyre bárki jelentkezhett, aki megfelelt a nyilvánosan megjelent ajánlati felhívásnak.

A teljesítéssel kapcsolatban valótlanul állítottuk, hogy „a ... projektek marketingjéből a volt ... képviselő szerint ... vidéki lapjainak is jut majd némi pénz, médiamegjelenésekre ugyanis az egyik pályázatba például 12 millió forintot szántak, aminek a nagy részét várhatóan a helyi sajtóban költik majd el.”, annak érdekében, hogy a felperes neve és ... viszonyát létező üzleti viszonyoknak tüntessük fel. Az igazság ezzel szemben az, hogy felperesnek ... nincs semmilyen közvetlen üzleti kapcsolata.

Cikkünkben valótlanul állítottuk a következőket: „A képviselő az gyanítja, hogy a projekteket túl is árazták, esetenként akár tízszeresen is”. Ezzel szemben az igazság az, hogy felperesnek és cégének nincs olyan közbeszerzésen elnyert ügye, amelyet túlárastak volna.

Fenti tévedéseink miatt felperes nevetől elnézést kérünk.”

A felperes kérte továbbá a ..., mint az alperes kiadója, perköltségben marasztalását.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség fizetésére kötelezését indítványozta.

Előadása szerint írásában a ... országgyűlési képviselő sajtótájékoztatóján elhangzottakról adott tájékoztatást, így a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban foglaltak alapján nem köteles bizonyítani, hogy állításai megfelelnek a valóságnak.

Rámutatott arra is, hogy a sérelmezett közlések részben nem a felperest érintik, így a felperesnek nincs keresetösségi joga, a további kijelentéseket pedig a felperes részben megalapozatlanul interpretálja, illetve azok részben véleménynek minősülnek, amelyek alapján sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 76.200 forint ügyvédi munkadíjat, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint illetéket.

Ítéletének indokolásában ismertette Magyarország Alaptörvényének IX. cikkében, az Smtv. 12. § (1) bekezdésében, a Pp. 495. § (1) bekezdésében, 496. § (1) és (3) bekezdésében, az Smtv. 12. § (2) bekezdésében, a PK 12., 13. és 14. számú állásfoglalásban írtakat, utalt továbbá a 34/2017. (XII. 11.), a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatokban foglaltakra.

Rámutatott arra, hogy a sajtóperben érvényesíthető igényt az előzetes helyreigazítási kérelem tartalma meghatározza, sajtó-helyreigazítási perben csak az előzetes kérelemben megjelölt tényállítások helyreigazítását lehet kérni. A kereseti kérelemhez kötöttség elve alapján a bíróság akkor sem kötelezheti a sajtószervert a kereseti kérelem tárgyát nem képező helyreigazítás közlésére, ha az szerepelt az előzetes helyreigazítás iránti kérelemben, a perben csak az előzetes kérelemben már megjelölt, vagy annál kevesebb igény érvényesíthető.

A perben az alperesnek kellett bizonyítania tényállításainak valóságát, függetlenül attól, hogy írása más sajtószervert, az ... hírére, értesítéseire alapult.

Az alperes a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban írtak alapján nem mentesül a valóság bizonyításának kötelezettsége alól, a perben ugyanis nem volt egyértelműen megállapítható, hogy

mi hangzott el a sajtótájékoztatón, az alperes továbbá nem biztosított lehetőséget a felperesnek a válaszadásra.

A 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatokban írtak alapján nyomatékos súllyal mutatott rá arra, miszerint a felperesi igény megítélésével összefüggésben alapvető jelentősége van annak, hogy a felperes közszereplő, az ... egyik budapesti helyi szervezetének az elnöke.

Az egyes közlések vonatkozásában az alábbiakat emelte ki:

1.)

„Az ... és budapesti szervezetének elnökségi tagja, felperes neve és a ... körökben mozgó ismerőse, ... nyer el összesen több mint 430 millió forintot ... projektek PR-kommunikációjára, ami azt jelenti, hogy nemcsak ... politikusok és hozzájuk köthető üzleti körök járnak jól a kormányzati közbeszerzésekkel, hanem az ... is jut ilyen pénz.” közlés vonatkozásában a felperes a kereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy az való tény hamis színben történő feltüntetésének minősül, az azt a valós tény, hogy az ...-ben tisztséget visel, abban a hamis színben tüntette fel, hogy személye az ellenzékkel azonosítható lenne és a gazdasági tevékenységéből származó bevételeiből a teljes politikai ellenzék részesül.

A valóság hamis színben történő feltüntetése akkor valósul meg, ha egy tényállítás önmagában valós, ugyanakkor a sajtóközlemény elhallgat további fontos tényeket, ami által tartalmilag fogyatékosan láttatja a valóságot. Ebből következően az erre alapított igény esetén a felperesnek meg kell jelölnie egyrészt a sajtószerv által közölt valós tényállítást, másrészt elő kell adnia azon valós, nem közölt tényeket is, melyek következtében a közlés egésze hamis színben tünteti fel a valóságot.

A perben a felperes ilyen előadást nem tett, nem hivatkozott olyan valós tényre, melynek elmaradása következtében az alperesi cikk a valóságot hamis színben tünteti fel. Csupán arra hivatkozott, hogy a sérelmezett közlés a személyét rossz színben tünteti fel, egyrészt, mert úgy láttatja, mintha a személye a teljes ellenzékkel lenne azonosítható, másrészt a közéleti szereplését és gazdasági tevékenységét összemosva úgy mutatja be, mintha munkaviszonyból eredő kötelezettségei a közéletben végzett munkájára épülnének. A felperes ellenzékben betöltött szerepének, illetve a köz- és gazdasági életben tanúsított magatartásának megítélése szubjektív, egyéni értékeléstől függő véleménynyilvánítás, melyre sajtó-helyreigazítási igény nem alapítható.

Az pedig, hogy egy közlés milyen következtetés levonására sarkallja az olvasót, vagy mit sugall, személyiségi jogi igényérvényesítés alapja nem lehet, mert a sugallat alapvetően egyéni tudattartalom, azaz vélemény, melyre jó hírnévsértési igény nem alapítható (BDT2014.3192.).

2.)

„A jelenleg a függetlenek között ülő parlamenti képviselő - az ... szerint - emlékeztetett, felperes neve korábban a korrupciós vádat miatt elítélt ... volt.” kijelentés tekintetében a felperes nem adta elő, hogy mely tényállítások közlését hiányolja, így elviekben kizárt, hogy a közlés a valóság hamis színben történő feltüntetésének minősüljön.

A felperes pusztán arra hivatkozott, hogy a közlés célja személyének rossz színben történő feltüntetése volt, ami sajtó-helyreigazítási igény alapja nem lehet. Az ugyanis, hogy mi volt a célja egy valós állítás közzétételének, illetve hogy az milyen következtetések levonására sarkallja az olvasót, véleménynyilvánításnak minősül.

3.)

A „... sajtótájékoztatóján arról beszélt, hogy ... és ... cégei 19 közbeszerzést nyertek el arra, hogy az ország különböző pontjain marketingeljék a .... A pályázatok értéke 20-30 millió forint körül alakult, ezek közül kettőt a ... és a ... közösen nyert meg, 11-et a ..., néha ... másik cégével, a ...-vel közösen, néha egyedül, néha a ... szemben, néha egyedüli ajánlattevőként. Két-két másik pályázatot pedig két másik cég, egy bizonyos ... és egy ... nyert el. ... szerint ezek stróman céget lehetnek, alvállalkozóként pedig ezeken a pályázatokon ... cége fog dolgozni." szövegrész tekintetében arra mutatott rá, hogy a perben - az előzetes kérelem tartamára tekintettel - a felperes csak azon állítás helyreigazítását kérheti, miszerint az alperesi cikkben szereplő 19 közbeszerzésen kívül „esetlegesen” továbbiakat is megnyert.

Az írás ugyanakkor nem hordozza a felperes által annak tulajdonított tartalmat, abban ugyanis egyáltalán nem szerepel annak állítása, hogy a felperes és „...” a hivatkozott 19 közbeszerzési eljárásan túlmenően is nyert volna közbeszerzéseket.

Megjegyezte, hogy a felperes kereseti kérelme e körben érdemi vizsgálat esetén is megalapozatlan. A felperes ugyanis egyáltalán nem hivatkozott hiányzó, az alperes által jogellenesen nem közölt tényekre, az pedig, hogy mi volt a sérelmezett kijelentés közzétételének célja, illetve hogy az milyen, a felperesre vonatkozó vélemény kialakítására sarkallja az olvasót, sajtó-helyreigazítási igényt nem alapoz meg.

4.)

„A képviselő azt gyanítja, hogy a projekteket túl is árazták, esetenként akár tízszeresen is” közlés véleménynyilvánítás, amellyel összefüggésben sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

A perben az alperesnek kellett volna bizonyítania a véleménynyilvánítás ténybeli megalapozottságát, ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget. A közszereplőnek minősülő felperesnek ugyanakkor az átlagosat jóval meghaladó mértékben kell tűrnie a személyét érintő kritikus véleménynyilvánításokat, sőt szűk körben még a valótlan tényállításokat is.

A felperes - közéleti szerepvállalására tekintettel - köteles eltérni a gazdasági tevékenységére vonatkozó azon, ténybelileg megalapozatlan találgatást, hogy a személyéhez köthető projektek túlárzásának gyanúja felmerülhet-e, vagy sem. Figyelemmel volt a társadalmilag kialakult közfelfogásra és a közbeszéd állapotára is, ennek megfelelően arra, hogy széles körben elterjedt, mindennapos jelenség a politikusok gazdasági szerepvállalására vonatkozó találgatások taglalása, amelynek során nem tapasztalható visszafogottság a tényekből levonható következtetések vonatkozásában.

5.)

„A ... projektek marketingjéből a volt ... képviselő szerint ... vidéki lapjainak is jut majd némi pénz, médiamegjelenésekre ugyanis az egyik pályázatban például 12 millió forintot szántak, aminek a nagy részét várhatóan a helyi sajtóban költik majd el.” közlés véleménynyilvánításnak minősül, mert egyéni értékítéleten alapul a felperes és ... üzleti kapcsolatának megítélése.

Megjegyezte, hogy az igazság etikai és nem jogi kategória, így elviekben kizárt a sajtószerv igazság közlésére való kötelezése. Megalapozott helyreigazítási igény esetén - a PK 15. számú állásfoglalás II. pontjában írtakra tekintettel - a sérelmezett közléssel szembeállítható valóság közzétételére történő kötelezésnek lehet helye.

Rámutatott arra is, hogy sem a sérelmezett közlésekért történő elégtételadás, sem pedig a helyreigazítási igényt érvényesítő fél véleménye nem megengedhető tartalma a helyreigazításnak, így annak közlésére a sajtószerv nem kötelezhető.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását és az alperesnek az 1., 2. és 3. pontban kifogásolt közlések tekintetében az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére történő kötelezését kérte:

„Helyreigazítás:

A "...” című sajtóközleményünkben hamisan állítottuk, hogy ... és budapesti szervezetének elnökségi tagja, felperes neve és a ... körökben mozgó ismerőse, ... nyer el összesen több mint 430 millió forintot ... projektek PR-kommunikációjára."

A cikkben az volt a célunk, hogy abból a való tényből, miszerint "... emlékeztetett arra, hogy felperes neve korábban a korrupciós vádak miatt elítélt ... .. volt, felperes személyét a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint a korrupciót jelentő ... társítva, őt a közvélemény szemében abban a hamis színben tüntessük fel, hogy köze van a korrupcióhoz. Ezzel szemben az igazság az, hogy felperes nevének egyáltalán nem volt köze sem a sajtó által a nyilvánosság előtt ...-ügyként aposztrofált ügghöz, sem másához.

A sajtóközleményben valótlanul állítjuk, hogy ... a sajtótájékoztatóján arról beszélt, hogy ... és ... cégei 19 közbeszerzést nyertek el arra, hogy az ország különböző pontjain marketingeljék a ...."

Kérte a ...-t, mint az alperes kiadóját perköltségben marasztalni.

A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b) és c) pontjaiban foglaltakra alapította.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy az 1. pontban kifogásolt közlés tekintetében előzetes kérelmében ellentmondó tartalmú nyilatkozatokat tett azáltal, hogy egyszerre állította, hogy valótlan tényről, illetve való tény hamis színben történő feltüntetéséről van szó.

Ezen kijelentés vonatkozásában ugyanis az előzetes kérelmében azt írta, hogy az alperes valótlan tényállítást tett, míg a keresetlevélben úgy fogalmazott, hogy a sajtóközleményben az alperes hamisan állította, hogy „... és budapesti szervezetének elnökségi tagja, felperes neve és a ... körökben mozgó ismerőse, ... nyer el összesen több mint 430 millió forintot ... projektek PR-kommunikációjára, ami azt jelenti, hogy nemcsak ... politikusok és hozzájuk köthető üzleti körök járnak jól a kormányzati közbeszerzésekkel, hanem az ... is jut ilyen pénz."

Előadása szerint „az alábbi valótlan tényállítást tettük” és a „hamisan állította, hogy ...” nyilatkozatok között tartalmi különbség nincs, így nincs ellentmondás az előzetes kérelem és a kereset tartalma között. A PK 14. számú állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően a perben az alperesnek kellett bizonyítania a sajtóközleményben kifogásolt tényállítások valóságát akkor is, ha híven közölte más személy közleményét, illetve az abban foglalt tényállításokat. Ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget, így helyreigazítási kötelezettsége a sérelmezett közlések vonatkozásában fennáll.

Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 237. §-ában írtakat, amennyiben ugyanis ellentmondást vélt felfedezni a nyilatkozatai tartalmában, azt a Pp. szerinti anyagi pervezetés körében tisztázhatta volna.

A 2. számú közlés vonatkozásában az előzetes kérelem és a kereset tartalma tekintetében szintén nincs különbség.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján - valós tény hamis színben történő feltüntetése révén - a jogsérelem itt azáltal jön létre, hogy a ..., valamint arra, hogy a ... volt, mint valós tényekre vonatkozó állítások csoportosításával, csonkításával, valós tények elhallgatásával róla a valóságtól eltérő képet hoz létre az alperes.

A fenti logikából következően jogsértő azon közlés is, mely szerint „... a sajtótájékoztatóján arról beszélt, hogy ... és ... cégei 19 közbeszerzést nyertek el arra, hogy az ország különböző pontjain marketingeljék a ....

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó, a Pp. 380. §-ában megjelölt körülményt nem észlelt, az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel így a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta. A 4. pontban kifogásolt közlés tekintetében a felperes fellebbezést nem terjesztett elő, így a másodfokú bíróság a keresetet e körben elutasító rendelkezést nem érintette.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak megfelel, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás eredménye okszerű, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le, felülmérlegelésnek nincs helye.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben írtak alapján a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

A 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A Pp. 495. § (2) bekezdése szerint (2) a határidőn belül írásban megérkezett helyreigazítás közzétételét csak akkor lehet megtagadni, ha

- a) a helyreigazítást nem az arra jogosult kérte,
- b) a kérelem nem tartalmazza az (1) bekezdésben meghatározottakat, vagy
- c) a kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfолható.

A 496. § (1) bekezdése szerint ha a helyreigazítás közzétételére irányuló kötelezettségét a sajtószerv határidőben nem vagy nem a helyreigazítási kérelemnek megfelelően teljesíti, a helyreigazítást igénylő ellene pert indíthat a helyreigazító közlemény közzététele iránt.

A sajtó-helyreigazítási eljárás során kiemelt jelentősége van a helyreigazítás iránti kérelem tartalmának. A sajtó csak azoknak a tényállításoknak a helyreigazítására köteles, illetve kötelezhető, amelyeket a jogosult a hozzá eljuttatott nyilatkozatában, előzetes helyreigazítási kérelmében megjelölt. A sajtó-helyreigazítási igény tartalmát utóbb - a peres eljárás folyamán is - már csak szűkítően lehet változtatni.

A sajtó-helyreigazítási kérelem tartalmát illetően követelmény, hogy a jogosult jelölje meg a közleményt, igényelje a helyreigazítást, rögzítse a valótlan, illetve hamis színben feltüntetett tényállításokat és közölje a való tényeket. A helyreigazítási kérelemből tehát ki kell tűnnie, hogy a jogosult a kifogásolt sajtóközlemény mely tényállításának helyreigazítását, mire - annak valótlanágára, vagy a való tények hamis színben való feltüntetésére - tekintettel kéri.

A sajtó-helyreigazításra irányuló igény esetében tehát kiemelkedő jelentősége van annak, hogy a helyreigazítási igény egyértelmű legyen, hiszen ez képezi a sajtószerv azon megfontolásának alapját, hogy közöl-e önkéntes helyreigazítást.

A perbeli esetben a felperes igen terjedelmes, az írás csaknem teljes tartalmát kifogásoló, helyreigazítási kérelme ezen követelménynek nem felelt meg.

A felperes előzetes helyreigazítási kérelmének tartalma nem alkalmas arra, hogy annak alapján a sajtószerv megfontolja az önkéntes helyreigazítás közlését.

A kérelem a felperes szubjektív meglátásait írja le, megfogalmazásában pontatlan és homályos, annak alapján - még a kérelem tartalom szerinti vizsgálatával sem - tárható fel, hogy mely tényállításokat tart valótlanoknak, illetve mely való tények milyen hamis színben történő feltüntetését kifogásolja.

A felperes ugyan jelentős terjedelmű valóságtartalom közzétételét is kérte, ám annak alapján sem állapítható meg, hogy konkrétan milyen okból sérelmezi tulajdonképpen a teljes írást.

A kért helyreigazítás mind hosszában, mind tartalmában lényegesen meghaladja a kifogásolt írás helyreigazításához szükséges mértéket, az nem szorítkozik csupán a kifogásolt tényállítások helyreigazítására, hanem a felperes szubjektív meglátását, kommentárját is tartalmazza.

Elvárás, hogy - főként, ha az érintett teljes terjedelmében kifogásolja a cikket - a felperes konkrétan jelölje meg az írásban felsorakozó tények közül, hogy melyek a valótlanok, önmagában ugyanis annak állítása, hogy egy hosszabb szövegrész valótlanságokat állít, vizsgálhatatlanná teszi a kérelmet, hiszen így az alperes által bizonyítandó tények köre sem tárható fel, a lefolytatandó bizonyítási eljárás keretei nem határolhatóak be.

Konkrét kérelem hiányában a bíróságnak arra sincs lehetősége, hogy a helyreigazító közlemény szövegét a PK 15. számú állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően megfogalmazza, hiszen az csak arra ad lehetőséget, hogy a bíróság - a keresetnek helyt adó döntés esetén - határozatában a kérelem és ellenkérelem korlátai között, belátása szerint állapítsa meg a helyreigazítás szövegét. A bíróság szabad belátása nem terjedhet ki arra, hogy a felperes helyett megfogalmazza, hogy konkrétan mely való tények kerültek hamis színben feltüntetésre, illetve, hogy az alperes mely tényállításai valótlanok.

Mindezek alapján a felperesi keresetet az elsőfokú bíróság jogszerűen utasította el.

A Pp. 373. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során - a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivételekkel - a keresetet, a viszontkeresetet és a beszámítást (e §-ban a továbbiakban együtt: kereset), illetve az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye. A kereset-, illetve ellenkérelem-változtatást elutasító végzést a másodfokú bíróság legkésőbb az ítéletében vagy az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező végzésében indokolja.

A Pp. 7. § (1) bekezdés 12. pontja szerint keresetváltoztatás: ha a fél a keresetével - ideértve a viszontkeresetet és beszámítást is - összefüggésben előadott korábbi

a) tényállításához képest eltérő vagy további tényre hivatkozik,

b) jogállításhoz, illetve jogi érveléséhez képest eltérő vagy további érvényesíteni kívánt jogot állít, illetve jogi érvelésre hivatkozik, vagy

c) kérelméhez képest a kérelem, illetve annak valamely része összecszerűségét vagy tartalmát megváltoztatja, vagy további kérelmet terjeszt elő.

A perbeli esetben a fellebbezésben közzétenni kért helyreigazítás az előzetes kérelemben és a keresetben kért helyreigazítást lerövidíti, abból egyes közléseket kihagy, az 1. és 3. pontban kifogásolt közlések tekintetében kért helyreigazítást már máshogyan fogalmazza meg, illetve akként emeli ki az eredeti kérelemből, ami a nyilatkozat tartalmi megváltoztatását is jelenti. Ennek folytán, mivel a Pp. 373. § (2)-(5) bekezdésben foglalt feltételek nem állnak fenn, a felperes fellebbezési kérelme az 1. és 3. pont tekintetében a keresetváltoztatás tilalmába is ütközik.

A 2. pontban kifogásolt közlés tekintetében a fellebbezésben kért helyreigazítás tartalmilag megegyezik a kereseti kérelemben leírtakkal, az elsőfokú bíróság ugyanakkor e körben is jogszerűen utasította el a sajtó-helyreigazítás elrendelésére irányuló felperesi kérelmet.

A sérelmezett szövegrész szerint „A jelenleg a függetlenek között ülő parlamenti képviselő - az ... tudósítása szerint - emlékeztetett, felperes neve korábban a korrupciós vádak miatt elítélt ... .., ... .. volt...”.

Valós tény, hogy a felperes ... .. volt, mint ahogyan az is, hogy a ... korrupciós vádakban találták bűnösnek és ítélték el.

A PK 12. számú állásfoglalásban foglaltak szerint a jogsértő közlés történhet közvetetten is: célzásokkal, utalásokkal, egyes tényállásrészek elhagyásával, a tényálláselemek téves következtetésre indító csoportosításával is.

A perbeli esetben a cikk - ... nyilatkozata alapján - arra kíván rámutatni, hogy a kormányzati közbeszerzésekkel nemcsak a kormánypártok és a hozzájuk köthető üzleti körök járnak jól, hanem az ... is jut ilyen pénz. Ennek keretében említi fel a felperes és „... körökben mozgó ismerőseit”, akik összesen több mint 430 millió forintot nyertek el ... projektek PR-kommunikációjára. ... nyilatkozata alapján beszámol arról is, hogy a felperes mely ... személyekhez kötődött, illetve kötődik, ennek körében jelenik meg a felperes által kifogásolt szövegrész. Az írás a valós tényeket nem hamisítja meg, a tényálláselemeket nem csoportosítja akként, hogy a közlemény valóságos tartalma valótlan tényállítást fejezzen ki, illetve való tényt hamis színben tüntessen fel. A sajtóközlemény sem a sérelmezett közléseiben, sem összességében nem állítja, hogy a felperes a korrupciós ügyekhez köthető, köze volt a sajtó által a nyilvánosság előtt ...-ügyként aposztrofált üggyhez.

Nem vitásan a leírtak alapján az olvasóban szabadon alakulhatnak ki következtetések, benyomások, az azonban nem a tényállási elemek téves következtetésre indító csoportosításának eredménye, jogsértés megállapításának alapjául nem szolgálhat. Az, hogy a cikkben ezen körülmény szerepeltetésével mi volt az alperes célja, sajtó-helyreigazítás elrendelésének alapja nem lehet.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre. A Pp. 81. § (5) bekezdése szerint a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag a jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. Az alperes a másodfokú eljárásban nem csatolt a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet által rendszeresített költségjegyzéket, így részére a Fővárosi Ítéltábla perköltséget nem állapított meg.

Pervesztessége folytán a felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c)

pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint összegű fellebbezési eljárási illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. §-ában foglaltak szerint.

Budapest, 2019. május 28.

Dr. Hercsik Zita s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.  
előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:  
tisztviselő